

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Egy évre: Negyedévre: 3 koronás
 Hónapról-hónapra: Negyedévre: 12
 Hónapról-hónapra: Negyedévre: 5
 Hónapról-hónapra: Negyedévre: 20

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó lapfőigazgató:
 Kaszáló József.

Egyesületi ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A magyarság a hadseregben.

Egy közös tisztnemrég számszerű kimutatást állított a magyarországi közös ezredek nemzetiségi viszonyairól. Statisztikáját a „Neue Freie Presse”-ben tette közzé. Célja volt, hogy a magyar nyelv behozatalának akadályát kimutathassa a magyarországi közös ezredekben levő nemzetiségek nagy százalékarányából. — Hogy ez a közös tisztnem honnan vette a maga számjait a statisztikájához, — azt nem keressük, de az az első tekintetre konstatálható, hogy a közös tisztnem statisztikája hamis.

Ez a tisztnem mindössze 4 tisztnem magyar nyelvű ezredet talált csak: a szegedi 46 a kecskeméti 38, az egri 60. és a szolnoki 68. ezredeket.

Csupa tévedésből kifeledte azonban a debreceni 39., a kaposvári 44., a székeslyudvarhelyi 51., a brassói 2. és a nagykanizsai 48. gyalogezredeket. Jóllehet a 48. gyalogezredben muraközi fiúk is szolgálnak, de nincs ezek között egysé, a ki ne tudna jól magyarul.

A brassói 2. gyalogezred legénységének csupán 60 százalékát teszi meg magyarnak a közös tisztnem ur, holott ebben az ezredben csupán székely és csángó fiúk szolgálnak. A pécsi 52. gyalogezrednek 40 százaléka magyar a közös tisztnem ur szerint.

Az ily adatok világosan mutatják statisztikájának megbízhatóságát. Alapjában nem is az a kérdés, hogy Magyarországon milyen százalékat adja a közös hadseregnek a magyarság, de az egész közös hadseregben.

Az itt következő statisztika hű képét adja az egész közös hadsereg nemzetiségi számarányának. A közös hadsereg 102 gyalogezredében 47 magyar ezred van. Az Ausztriára eső 55 gyalogezred nemzetiség szerint így oszlik meg: Galíciai (lengyel nemzetiségi) ezred 17 van, cseh 15, morva 6, cseh-morva 1, dalmát 1, bukovinai 1, galíciai bukovinai 1, partvidéki (istriai) 1, sziléziai 3. Ezekben az ezredekben alig 10 százalék németnyelvű legénység szolgál.

Az alsó-ausztriai 1, összesen tehát 6 ezredben szolgál tisztnem német ajkú legénység. A stájerországi 3, a krajnai 1 és a karintiai 1 ezredben a legénység 30—40 százaléka lehet németnyelvű osztrák.

Van 4 tiroli vadászrezd. A 26 vadászrezdől 9 zászlóalj magyar, 7 cseh, 2 galíciai, 2 alsó-ausztriai, 1 morva 1 sziléziai-morva, 1 krajnai, 1 karintiai, stájer, 1 partvidék-krajnai.

A gyalogságnál ezen kívül van még 4 teljesen különálló bosnyák ezred. — A lovasságnál van 16 magyar huszárezred — Az ausztriai lovászrezdek száma 36.

Ebből 15 dragonvosezred. Megoszlik így: 8 cseh, galíciai bukovinai 1, morva 1, morva-sziléziai 1, alsó ausztriai 1, morva-alsó-ausztriai 1, salzburg-felső-ausztriai 1, stájer-krajna karintiai 1.

A 11 ulánus-ezred így oszlik meg: 8 galíciai, 2 magyar, 1 cseh.

A 14 hadtest tüzérezdéből: 6 magyar, 2 cseh, 1 galíciai, 1 galíciai-bukovina, 1 morva-cseh-galíciai, 1 stájer-karintia-krajnai, 2 alsó ausztriai.

A 42 hadosztály tüzérezdéből 15 magyar, 8 cseh, 8 galíciai, 2 morva, 2 alsó-ausztriai, 1 sziléziai, 1 salzburgi, 1 felső ausztriai, 1 karintiai, 1 istriai, 1 stájer, 1 krajnai.

A 6 vartüzérezdéből 1 magyar, 1 morva alsó-ausztriai, 1 morva-galíciai, 1 cseh-galíciai, 1 stájer krajnai, 1 stájer karintiai. A 3 vartüzér zászlóaljából 2 magyar, 1 salzburg-felső-ausztriai.

A 15 utász zászlóaljából: 5 magyar 3 galíciai, 3 alsó ausztriai, 2 cseh, 1 felső ausztriai, 1 stájer.

Ez a kis statisztika nem csak azt bizonyítja, hogy a magyarországi közös ezredekben dominál a magyarság számaránya, de az egész közös hadseregben. A 47 közös magyar ezredből 4 tisztnem horvát, a zágrábi 53, a belovári 16, a károlyvárosi 96 és az ottoesácsi 52. Amde a horvát ezredek 500 százaléka szerb elem, mert Horvátország 1,700,000 lakosa között alig van 800,000 horvát, a többi mind szerb és ezek jobban gyűlölik a horvátokat, mint a horvátok bennünket. Ha a megmaradt 43 magyar ezredből nagyon sok jó akarattal 6—8 ezredet a nemzetiségekre számíthatunk, úgy a közös hadseregben még mindig 35 tisztnem magyar ezred szolgál.

Világosan látható ebből, hogy mi indítja a magyarokat a nemzeti követelmények kielégítésére.

KÖZIGAZGATÁS.

Gazdasági bizottsági ülés.

A város gazdasági intéző bizottsága a távol levő Király Gyula v. tanácsos helyett Körner Adolf v. tanácsos elnöklése alatt tegnap délelőtt fél 11 órától fél 12 óráig gyűlést tartott.

A gyűlés tárgya a Hortobágy hasznosításának rég vajudó ügye volt.

A gyűlésen mintegy 30-an jelentek meg s Szentessy János, Öry Mihálynak felszólalása után a bizottság magáévá tette a gazdasági egylet javaslatát, mely szerint a Hortobágyból nem kíván 10000

holdat bérbe adásra kihatítani sem a legelő bért emelni.

Ezzel szemben Nagy Jakab indítványozta, hogy vagy hasítsanak ki 10000 holdat hasznosításul bérbe, mely hasznbér a pótdó kisebbitésére szolgálna, vagy ajánljon fel a legelőt gazdaközönség a pótdó kisebbitésére bizonyos összeget, vagy végül ha egyik indítványát se fogadják el, úgy küldjenek ki új bizottságot új javaslat tételre.

Nagy Jakab indítványát jegyzőkönyvbe foglalták s a bizottság határozatával együtt a jog és pénzügyi bizottságnak adják ki véleményezésül, mely után az ügy a közgyűlés elé kerül végleges döntésre.

Érdekes, hogy arról is szó esett, vajjon a Hortobágy a városé-e, vagy a gazdaközönségé, minek eldöntése szint-egy a közgyűlés feladata lesz. Ezzel a tegnapi bizottsági ülés véget ért.

EGYHAZ és ISKOLA.

Küldöttség Szele Györgyhöz. Az ev. ref. egyház presbiteriuma elhatározta, hogy ujonnan választott papjához Bakonyszegbe küldöttséget küld, mely meghívását a papi székbe személyesen tudassa és üdvözölje is új papját. A küldöttség, melynek tagjai K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész vezetése mellett 6 presbiteri tag és Jóna Dániel, Széll István, Jobbágy János, Polgári József, Polgári Bálint, Gyarmathy István, Szakácsi János, Szentessy János egyháztagek, ma reggel a 9 órai gyorsvonattal ment el az új lelkészhez Bakonyszegbe.

Statisztika az ev. ref. főgimnáziumban. A főgimnáziumban az 1903—4-ik iskolai évre beiratkozott összesen 712 rendes tanuló. A tavalyi kimutatás szerint 700-an voltak. A 4 alsóbb osztálynak párhuzamos osztálya is van. Általában minden osztályban teljes a létszám. 60 an, némelyik osztályban többen, másokban 55—60an vannak. Jóhírnevű főiskolánkban minden felől érkeztek a kérvények, a tanulók részéről, de a régebbi növendékek nagy létszáma miatt csak nagyon kevesen jutottak be.

IRODALOM.

Előfizetési felhívás. *Temetési Énekek.* Az ev. református egyház szertartása szerint írta: *Szini Péter* „Temetési Énekek” című munkám első kötete nem remélt pártfogással találkozott. T. Kartásaim s az érdeklődő közönségnél. E tapasztalat igazolja, hogy énekeimre szükség volt, hogy azoknak megjelenése — a többi énekeskönyvekkel szemben is — időszerű s lényegpótló volt. A tömeges pártolás indít arra, hogy egy nagyobb szabású, az ismeretlenebb énekek hangjegyeivel ellátott, teljesen új énekeket tartalmazó újabb kötetet bocsátok Kartásaim rendelkezésére, melyben a közönséges énekeken kívül minden alkalomra található megfelelő éneket mert célozom az, hogy énekeim ne csak irodalmi színvonalon állók, hanem egyáltalán alkalomszerűek is legyenek.

Újabb énekes könyvem husz nyomott ivre terjedő vaskos kötetben jelenik meg s 250 éneket fog tartalmazni. A ki tehát megrendeli, teljesen felesleges lesz más ilyen munkáért pénzt adnia, mert ebben megtalálja, a milyen énekekre szüksége van. Különösen ajánlatos azoknak, kik az első kötetet megszerezték, mert ebben a kívánt hangjegyeket is megtalálják, de különben bárki is megrendelheti mert teljesen önálló munka lesz.

A vaskos kötet előfizetési ára izléses kiállításban, csinosan bekötve 3 korona, mely összeget szeptember hó végéig kérek címemre (Városház. Kiadóhivatal.) beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékozódhassam. Kérem egyúttal jóakaróimat s mindazokat, kikhez e felhívás megérkezik: szíveskedjenek előfizetőkötet szerezni ez újabb énekeimre. A nép körében is ajánlatos, mert sok virasztáskor mondandó ének lesz benne. Tíz előfizető szerzése után készségesen szolgálok egy ingyen példánnyal.

Azon reményben, hogy e kötetem mel is hozzájárultam halotti énekirodalom felvirágoztatásához, marad am szíves megrendelését várva, Debrecenben, 1903. szept. hó. Kiváló tisztelettel *Szini Péter nyug. tanító.*

Nők rovat.

Amint címéből kitűnik, ezt a rovatot, mely hetenként egyszer fog lapunk hasábjain megjelenni, olvasónőinknek szántuk. Azt hisszük szívesen veszik magát azt a szándékunkat is, hogy családi és házi gondjaikon könnyítsünk és méltányolni fogják ebeli törekvéseinket és maguk is segítségünkre lesznek, hogy minél hasznosabb és gyakorlatiasabb legyen rovatuk tartalma.

Hajhullás ellen a következő házi szert használjuk: Vegyünk négy lat bojtorján gyökeret, főzzük meg egy itce vízbe és ugyanannyi gabonapálínkat öntve hozzá, főzzük néhány óra hosszáig. Ezután szűrjük át a folyadékot és miután leülepedett, dörzsöljük be vele lefekvés előtt a fejbőrt. Ha nyolc-tízszor ezen eljárást megismételjük, a hajhullása megszünik s a hajgyökerek megerősödnek.

Gyümölcs- és zsirfoltok eltávolítása. Ha valami színes gyümölcs, pl. szeder vagy ribizli leve fogta meg ruhánkat,

vegyünk egy közönséges kénés gyufát s tartsuk annak füstjére a foltot, ez eljárást ismételjük mindaddig, míg a kénfüst ki nem vette a foltot ruhánkból. A zsirfoltokat pl. fehérgyapjú kelméből vagy kendőkből úgy távolíthatjuk el, ha igen finom buzalisztet veszünk s azzal — közben tiszta lisztet véve elő — mind addig gyengéden dörzsöljük a zsirfoltot, míg a liszt azt a kelméből fölszedte. Ha pedig tintát öntöttünk vigyázatlanságból ruhánkra, azonnal áztassuk azt be édes tejbe néhány percre, aztán dörzsöljük ki a ruhából s több lében kiöblítve megtisztul a ruhánk. Szintén így kell eljáráni, ha a szoba deszkázatára ömlött a tinta, azonnal, míg nedves a folt, édes tejet kell arra bőven tölteni, hogy elborítsa s pár percig ázni engedvén, kőporral feldörzsöljük s aztán több lében felöblítve megtisztul. Csak vigyázni kell, nehogy a tiszta foltot előbb vízzel érintsük, mert az esetben a tejnek hatását elvettük.

Téli csemege. A jó háziasszonyt élés téra után szokták mérlegelni s azért nem fog ártani, ha csemege készletét a következővel is gazdagítja. Ha még nyers a dió, a fáról való leszedése után azonnal törjük fel és héjazzuk meg. Ezen meg héjazott gerezdeket azonban mindjárt finom cukorporba tesszük, hogy meg ne barnuljanak. Ígyképen aztán akár a napon, akár félmeleg sütőben jól megszáritjuk s üvegbe rakva az éleskamrában eltesszük. Kedves csemege s azonkívül jól és soká tartja magát.

Lábizzadás ellen Dr. Kapossy tanár b'csi bőrgyógyász következő oldatot ajánlja:

Rp. B. Naphtoli 5.0
Glycerini 16.0
Sprit 100.0

S. Este és reggel a lábakat bekenni azután behinteni az alábbi porral.

Rp. B. Naphtoli 2.0
Amyli 18.0

S. hintő por.

Üveg-palackok tisztítása. Gyakran nehéz az olyan palackot jól kitisztítani, a melyekben valami folyadékot tartottunk s annak részei erősen az üvegre tapadnak. Igen jó szolgálatot tesz ily esetben, ha krumpelit apró darabokra vágva, azzal az üveget félig megtöltjük s aztán egy kis vizet öntve rá, az egészet jól meg rázzuk, mire az üveg szépen megtisztul, csak még egy párszor tiszta vízzel utána kell öblíteni.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Megnyitőelőadás október 1-én.

Okt. 1. csütörtök *A titok*, vigjáték.
Okt. 2. péntek *A titok*, vigjáték.
Okt. 3. szombat *A titok*, vigjáték.

— **(A színtársulat érkezése.** A m. szigeti műsor vége megváltozott, amennyiben a M. Szigeten az utolsó előadás nem szerdán, szept. 30-án, hanem kedden szept. 29-én lesz, a mikor *A nagyzás hőbortja* című ócska bohózat kerül színre. Így aztán a debreceni színtársulat szept. 30-án megérkezik Debrecenbe s egy nap szünet után október 1-én megkezdik előadásait.

HIREK.

Napló.

Iparművészet nyitva minden vasárnap, és ünnepeken napon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szöv. ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Szept. 21. Megyei közgyűlés

Szept. 21. Mórész Pál esküdszéki tárgyalása

Szept. 24. Ülés az ipartestületen

Szept. 27. A közraktár ülése a városházán délelőtt 10 órakor.

Szept. 27. Torna és kerékpáros egyület versenye

* **Személyi hír.** Dr. Nessi Pál országgyűlési képviselő tegnap városunkba érkezett s mint védő részt vesz a mai esküdszéki tárgyaláson.

* **Jogász élet.** Vége a szabad napoknak. A nagyságos tanár urak megkezdtek előadásukat a százesztendő kollégium boltives termaiban. A tekintetes jogász urak pedig megkezdtek a padfaragás nemes mesterségét. Nincs az a női név a naptárban — Kunigundától a Marcsaig — a melyik művészies bevésésben két hét múlva ott ne díszelne az ujonnan festett padok tetején. Egy hónap múlva alá kerül a női neveknek egy egy Pista, Sanyi, Karsai, Bernát stb. Két hónap múlva keretbe lesz foglalva az így összehozott két két név. Három hónap múlva, — a Karácsonyi szünet előtt — legyalultatja, vagy ujonnan fedeti a megrongált padokat a kollegium gazdasági tanácsa. Januárban pedig, mikor beiratkozásra kerül ismét a sor, a főiskola nem mes polgársága a tandíjon kívül indexen kint 2 kor. 12 fill. kártérítést fizet a padok rongolása címén. Egy része a polgáruraknak már ismeri ezt a szokást, de nagyon is komoly jellegű intézkedését a kollegiumi gazdasági bizottsagnak s nem bántja e padokat, hanem a helyeit — regényt vagy újságot olvas az órákon. Ez a két csoportja a jogásznak igen sok absenciát fog, kollegiumdíjat fizet s a vizsgákon megbukik, amde kitűnően éri a kalábert, vakmerően huszonegyezik és ferblizik s mesésen kezeli a dákót. A mellett nagyszerű táncos, elismert ivó és van külön udvari hordárja és sok zálogcédulája.

A harmadik csoporthoz a jogászság egy igen kis töredéke tartozik. Ezek szegények nem faragnak padot, nem is járnak olyan divatos, szép ruhában, a kártyánál legfeljebb — kibicelnek és mindennél ott vannak, figyelnek. Ezek szorgalmasan levizsgáznak, tandíj megmentéséért alapítványi javadalmazást és ingyen kosztot, lakást élveznek. De az ilyen valódi komoly törekvők ritkák és így bizony meg történik, hogy a jóindulat nem ritkán érdemtelenné osztogatja a jótéteményt. Mi az oka annak, hogy míg csak pár évtizeddel ezelőtt is a debreceni jogakadémiáról számos kiváló férfi került ki az életbe, mostanság köznapi átlag emberek nyernek itt kitüntetéses vizsgát és számos jótéteményt? Nem találhatunk e összefüggést ezen dolog és a padfaragás érdekfeszítő művelése között? De bizony találhatunk, mert van. A debreceni jogászság ma sem tanulni, sem lelkesedni nem tud. És ha akad közöttük egy kettő, a ki valamivel felül emelkedik az átlag emberek hétköznapi eszejárásán, az vagy bámulat, vagy közmegejtés tárgya lesz. Mert azon általános emberi törvény él a debreceni jogászság sem vonhatja ki

magát, hogy a tehetséges embert vagy nagyon bölcsnek, vagy nagyon bolondnak tartják.

* **Sikkasztás a földművelésügyi miniszteriumban.** A m. kir. földművelésügyi miniszteriumot úgy látszik üldözi a fatum, mert alig két év tizeden belül immár a harmadik, nagyjából szabású sikkasztásról kellett panaszt emelnie a budapesti kir. ügyészségnek. Kokán János esete után a 90-es évek elején egy díjnok vett fel hamisított utalványnyal 20,000 forintot az állampénztárból s szerencsésen el is szökött ezzel a pénzzel. Hiába való volt minden igyekezet, nem tudták soha kézrekeríteni. A mostani sikkasztót *Lembert A. Gergelynek* hívják. Mint gyorsíródíjnok volt alkalmazva a m. kir. központi szállásügyi kísérleti állomás és ampelgiai intézetnél Budán.

* **A lelencház ügye.** Tegnap délelőtt Puky Gyula főispán elnöklése alatt egy küldöttség melyhez a miniszter képviselőjében Ruffy Pál, kormánybiztos és Némethy Károly miniszteri tanácsos csatlakoztak, megtekintették az országos lelencház helyiségeit s eddigi építkezését. A szerződés értelmében ugyanis a lelencházat a vállalkozó ez év november hónap elsejére tartozik ugyancsak átadni, de a bizottság már most arról kívánt meggyőződni, hogy ez őszön nem volna-e már az épület céljainak átadható. A helyszínen nyert tapasztalatok szerint azonban az épület legfeljebb tavaszra lesz céljának átadható, a miről is a bizottság meggyőződve a lelencház számára valószínűleg ideiglenes helyiségről fog majd gondoskodni.

* **Esküvő.** Fényes esküvő volt ma délelőtt a dohány utcai zsidó templomban. Gelléri Mór kir. tanácsosnak, az országos iparegyesület igazgatójának vektorán író és hírlapírónak és nejének Jolán leánya esküdött örök hűséget Resovszky Viktor mérnöknek. A templomot szorongásig megtöltötte az előzőelő közönség, melynek sorában sok előkelőség s főleg hírlapíró volt jelen.

* **Rakamaz lángokban.** Borzalmas pusztulásának hírét vesszük egy szomszédos megyei községről. Tudósítónk ugyanis arról értesített bennünket még tegnap, hogy Rakamaz lángokban van s a pusztulás szélén. Rakamazon tegnap bucsu volt ugyanis s egy ház eddig ismeretlen okból kigyuladt, mitől számos épület lángba borult s elpusztítással fejegeti a népes és virágzó községet. A község szomszédságában lévő helységek — Tokaj stb. tűzoltósága nyomban a helyszínre sietett, a tűz pusztításának gátat vetni.

* **Kinevezés.** A szegedi kir. tábla elnöke Dr. Borus Béla debreceni ügyvéd jelöltet a vezetése alatt álló kir. tablai kerületbe díjaz joggyakornokká kinevezte.

* **26 éves tyúk.** A legközelebb megnyitó nagybecskereki orsz. baromfikiállításnak, mint levelezőnk írja, nem mindennapi tárgya lesz egy tyúk, amely huszonhat esztendőss. A tyúkot Juhász Péter felsőmuzslyai gazda állítja ki, aki a magas kort ért tyúkot, kellő okmányokkal igazolva, már be is jelentette a kiállítás rendező bizottságának.

x **Igyunk Avas újfalusi Oroszlán** természetes égvényes savanyu gyógyvizet üvegenként 12 fillér. Kapható kizárólag

Schwartz-féle dohányfőzsdében Piac utca 29. sz., városházával szembe.

* **Olvassuk a „KARIKÁS” életét.**

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játszik.

MULATSÁG.

A Kossuth dalkör dalestélya. A Kossuth dalkör pompásan sikerült hangversenyt rendezett tegnap este a Bika dísztermében. A műsor első számát Kajla Jónás Lajos ujonnan szervezett zenekarának nyitánya töltötte be. A szép jövőt ígérő zenekar ez alkalommal Rákóczi kesergőjét adta elő nagy tetszés mellett, ezen kívül több magyar dallal gyönyörködtette a közönséget. A műsor többi számait a dalkör éneke töltötte be. Nagy tetszést aratott Grád Rózsa szép énekszólója. Tizenegy óra körül kezdetét vette a tánc, melyhez a talpalálváltó szintén Kajla cigány húzta a hajnali órákig. A megjelent nők névsora a következő: Asszonyok:

Ferge Istvánné, Sárosi Jánosné, Pap Albertné, Bacsó Istvánné, Komádi Istvánné, Kovalovszki Jánosné, Balogh Andrásné, Szabó Jánosné, Biró Jánosné, Szekeres Lászlóné, Kardos Józsefné, Kovács Jánosné, Némethi Józsefné, Király Ferencné, Kosztenezki Bertalanné, Lakhner Károlyné, Nagy Józsefné, Ungvári Dánielné, Nagy Jánosné, Böszörményi Imréné, Kecskés Jánosné, Fülöp Jánosné, Hosszu Istvánné, Csóka Jánosné, Makai Sándorné, Hajdó Józsefné, Nánási Józsefné, Hubert Károlyné, Szabó Józsefné, Grád Rózsné, Tóth Ferencné, Lőrincz Mátyásné, Megyesi Dánielné, Megyesi Gáborné, Dobos Eudréne, Ottó Henrikné, Gyenge Andrásné, Meser Sándorné, Csáki Sándorné, Csehi Mihályné, Kiss Ferencné, öv. Cseresznyás Mihályné, Farkas Imréné, Zarkai Dánielné, Gali Jánosné, Szabó Albertné, Jándi Bálintné, Konrád Emilné, Bagoly Andrásné, Pócsi Imréné, Pásztor Sándorné, Sárkány Antalné, Bassek Lajosné, Nehéz Józsefné, Sipos Gyuláné, Kleinfeller Károlyné, Nagy Kálizki Józsefné, Liptainé, Ormós Imréné, Tóth Gáborné, Horváth Józsefné, Dihen Jánosné, Dávid Istvánné, ifj. Kecskés Jánosné, Mihályné.

Leányok: Szabó Juliska, Tóth Juliska, Tóth Rózsika, Szabó Rózsika, Dobos Ilonka, Ottó Juliska, Gyenge Eszti, Jeremeis nővérek, Csáki Mariska, Kis Rózsika, Csengeri Eszti, Csehi Juliska, Nagy Juliska, Tar Erzsike, Cseresznyés Mariska, Mózák Ella, Pesti Juliska, Larkai Mariska, Dobrosi Szabó nővérek, Kovács Eszti, Nánási Juliska, Kereszturi nővérek, Sárkány nővérek, Szakmári nővérek, Kereszturi Etelka, Varga Mariska, Rácz Mariska, Horváth Juliska, Muukási Mariska, Kálizsi Rózsika, Tóth Eszti, Bagdi Eszti, Rácz Ilonka, Szabó Eszti, Tóth Juliska.

TÁVIRATOK.

Khuen a királynál.

Bécs, szept. 20. Ő felsége ma délután 3 órakor külön kihallgatáson fogadta Khuen Héderváry gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök holnap délelőtt újból

megjelenik kihallgatáson ő felségénél és délután Budapestre utazik.

Tiszabecsi Rákóczi ünnep.

Tiszabecs, szept. 20. Szatmár és Ugocsa megyék a Tiszabecsi haremazon a Tiszaujlaki Tiszahid balparti fejjénél Rákóczi emléket emeltettek, amelyet ma lepleztek le a vármegyéből összegyűlt ezernyi ezer népjelentésben. Az országos függetlenségi pártot Barabás Béla, Luby Géza, Luby Béla, Illyés Zsigmond és más képviselők. Gróf Csáky megnyitója után dr. Fechtel János tanár Rákóczit méltatta, majd Illyés Bálint képviselő szavalt a saját ódáját. Rákóczi visszatért címmel.

A zászlószentelési ünnep.

Sátorajajhely, szept. 20. Küldöttségek reggel vonultak zeneszóval függetlenségi kör elé, kilenc órakor a függetlenségi párt lobogóját, melynek egyik oldalán Kossuth Lajos — a másikon Rákóczi képe van, nagy közönség jelenlétében a róm. kath. templomban felszen telték, majd a főtéren feállított sátorban megkezdődött a szegbeverés, miközben a dalárda énekelt. Azután Kossuth Ferenc beszélt. — A zászlóanya láca Szabó Lászlóné volt.

Negyűlés Szabadkán.

Szabadka, szept. 20. Az itteni szabadlövő párt tagjai mára a katonai javaslatok és a hadparancs tárgyában nagy négyűlést hívtak egybe, amelyen nagy számu közönség vett részt. A gyűlés elhatározta, hogy az országgyűléshez feliratot intéznek, amelyben kívánják, hogy a hadsereg vezényleti nyelve a magyar legyen, hogy magyar legyen az eskü és a zászló. Kívánják, hogy az adómeztagadás fegyverével mindaddig éljen az ország, — amíg a nemzeti vívmányok elérve nem lesznek. A gyűlés a Himnusz hangjai mellett osztott szét. Utánna a Szabadság emléknél dr. Csillag Károly köz kívánatra nagy néptömeg előtt beszédet mondott.

Ugyancsak délelőtt a szocialisták is nagy gyűlést tartottak a katonai javaslatok és a hadparancs tárgyában.

Eladó ház.

Morgó és Meszena utcai ház 3500 forint bankteherrel rögtön eladó.

November elsejétől **udvari lakás 4 szoba stb. II. emelet kiadó**

Ertekezhetni:

RANUNKEL H. és FIA cégnél.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. törvényszék mint telekkvi hatóság dr. Popper Mór ügyvéd által képviselt Schvarz E. cég végrehajthatónak dr. Kun Mihály ügyvéd mint Weisz Simon ügygondnoka végrehajtást szenvedő ellen folytatott végrehajtási ügyében a nevezett végrehajthatónak 400 korona tőke, ennek 1902. évi augusztus 31. napjától járó 6 százalékos kamatai 141 kor. 58 fillér már megállapított végrehajtási és az árveréskérésért jelenleg 24 korona 30 fillérben megállapított, valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a debreceni kir. trvszék (a debreceni kir. járásbiróság) területén levő vámos-pécsi 383 sztjvben A I. 483 hrsz. alatt felvett belsőségre a 400 korábban megállapított kikiállítási árban a végrehajtási árverést elrendeli és annak foganatosítására határidőül a 1903. évi szeptember hó 28. napjának délelőtt 10 óráját Vámos-Pécs község házához kiti.

Kikiállítási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiállítási áron alul is elfog adatni.

A vételár három egyenlő részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számított 15 nap alatt, a második részlet ugyanazon naptól számított 30

azon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6 százalékos kamatokkal együtt.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alantírott kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságnál és Vámos-Pécs község előljáróságánál és hirdetményi tábláján tekinthetők meg.

Az elrendelt árverést a vámos-pécsi 383. sz. tjkvben fel egyezni rendeli.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Debreczen 1903. évi június hó 18-án.

Hegedüs,

kir. tszéki bíró.

Magyar királyi államvasutak.

130176—903. (A.)

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1904. évi január hó 1-től december hó 31-éig esetleg a következő két évben, tehát az 1906. év végén évenként szükséges:

3000 métermázsa csepü	
3000 „ jutafonal	
500 „ tisztított kender	

szállítására iránt nyilvános pályázatot hirdet.

telvi mennyiségűre 20 darabot legjég többet vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat tehető egyes anyagokra és kisebb mennyiségekre is, egy vagy három évre is.

Az ajánlatok ivenként egy koronás okmánybélyeggel ellátva és lepecsételve legkésőbb 1903. évi október hó 15-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál nyújtandók be.

Bánatpénzképen az ajánlott anyag egy évi értékének 5 százaléka legkésőbb 1903. évi október hó 14. déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál teendő le.

A szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291—96. sz. általános szállítási feltételek; a csepü szállítására vonatkozó 40322—92. sz. a jutafonalak szállítására vonatkozó 94683—92. számú és a tisztított kender szállítására vonatkozó 40322—92 számú különleges feltételek.

Pályázat és szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, melyre igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál, az üzletvezetőségeknél, valamint a kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthető.

Az anyag és leltárbeszerzési szakosztály ezen ajánlati felhívást ingyen adja, ki, esetleg posta útján is megküldi. Budapest 1903. évi szeptember hó.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúviz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légeső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom esuznál.

Kapható:

Geréby Fülöp utódai, — Kontsek Gézánál, minden gyógyszerárban, drogueriában és füszerkereskedésben.

Kutkezelőség: Brassó.

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.

A kulföldi Selters, Gieichenberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tiszán, felényi borral, tejfel összeöntve iható.